

Asia: VN/2287/2020

Lausuntopyyntö työryhmän ehdotuksesta arkkitehtuuripoliittiseksi ohjelmaksi

Työryhmän ehdotus Kohti kestäväää arkkitehtuuria

Yleisiä kommentteja työryhmän ehdotuksesta

Apoli2020-ohjelmaehdotus on huolellisesti ja laajasti alan eri toimijoita osallistaen laadittu. Siinä on otettu huomioon rakennetun ympäristön merkitykset sekä hyvän asuin ympäristön vaikutus yksilön näkökulmasta. Ohjelmassa myös sivutaan ilmastokriisiä ja luonnon monimuotoisuutta, mutta niiden osalta sisältö vaatii vielä lisää huomiota.

Lausuntonamme esitämme, että ohjelman jatkotyöstössä kiinnitetään erityisesti huomiota seuraaviin asioihin:

Ohjelmassa korostuvat rakennukset, mutta niiden rinnalla pitäisi selkeämmin huomioida myös rakennetun ympäristön ulkoalueet eli viheralueet ja niiden muodostama viherrakenne/viheralueverkostot. Tärkeää olisi tuoda esille kestävä maankäyttö ja erityisesti viher- ja sinirakenteen kokonaisuuden turvaaminen eri mittakaavoissa, ekologiset verkostot ja niiden kytkeytyminen. Viheralueiden terveys- ja hyvinvointivaikutukset ovat tutkitusti erittäin merkittäviä.

Ekologisen kestävyuden ja luonnon huomioiminen kokonaisvaltaisesti sekä rakennetun ympäristön tarjoamat ekosysteemipalvelut ovat jääneet tekstissä vähemmälle huomiolle. Tekstin toimittaminen kauttaaltaan niin, että nämä asiat ovat elimellinen osa tulevaisuuden arkkitehtuuripoliittikkaa, olisi tärkeää.

Kuudes sukupuuttoaalto ja luonnon monimuotoisuus. Luonnon monimuotoisuuden köyhtyminen on ilmastomuutokseen verrattavissa oleva globaali kriisi. Se jää ohjelmassa liian vähälle huomiolle. Luonnon monimuotoisuus on laaja ja monimutkainen prosessi, jonka turvaamisen (mm. ekosysteemipalveluja vaalimalla) tulisi olla lähtökohtana ja ohjaavana tekijänä kaikessa toiminnassa.

Oikean terminologian käyttäminen ohjelmassa on sen uskottavuuden kannalta tärkeää, nyt teksti on paikoin haparoivaa. Monimuotoisuutta ei esim. säilytetä vaan sitä turvataan, vaalitaan, tuetaan jne.

Tekstissä puhutaan arkkitehtuurista ja laajemmin arkkitehtuurin alasta (joka sisältää myös kaupunkisuunnittelun ja maisema-arkkitehtuurin). Näemme että on tarpeellista käyttää lähtökohtaisesti laajaa, arkkitehtuurin ala- määritelmää kaikissa ohjelman kohdissa, joissa se on mahdollista (jolloin ei haluta erityisesti spesifioida arkkitehtuuriin), jotta kaupunkisuunnittelu ja maisema-arkkitehtuuri sisältyisivät ohjelmaan mahdollisimman kattavasti.

Kestävän ympäristörakentamisen toimintamalli (Kesy) on Viherympäristöliiton laatima ohjelma, joka huomioi koko ympäristörakentamisen prosessin ja antaa toimintaperiaatteita kestävään, ekosysteemipalveluja vaalivan ympäristörakentamisen tilaamiseen, suunnitteluun, rakentamiseen ja kunnossapitoon. Kesy tulisi lisätä yhdeksi ohjelmassa mainittavaksi toimintamalliksi muiden joukkoon

Tarvittaessa olemme mielellämme käytettävissä esittämiemme näkökulmien toimittamisessa ohjelman tekstiin.

Luku I Ilmastonmuutos ja luonnon monimuotoisuus

-

Luku II Yhdenvertaisuus ja osallisuus

-

Luku III Talous ja kansainvälisyys

-

Luku IV Merkitys ja identiteetti

-

Luku V Koulutus ja tutkimus

-

Kuusiniemi Pia
Suomen maisema-arkkitehtiliitto ry